

၃၇။ ရာလုပ်သမဂ္ဂနှင့် လုပ်နည်း
လုပ် စာမျက်နှာ ၃၇။ အဟာနျောက်

କବ୍ରାଷ୍ଟାତିକ୍ରମିତ ପ୍ରଯୁକ୍ତିଗତିରେ ଏହାରେ

សូន្យរកចា

ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ឱ្យល ឬនិងប្រធានអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធឌីជីអេដស៊ី និងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងពិធីបើកសម្រេចបស់សិក្សាសាលាតិក្រាងេយាបល់ថ្នាក់ជាតិ ស្ថិការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្ថានភាពនិងការវិភាគការធ្វើឱ្យការង្រៀបចាំឆេះការ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយនិងពហុវិស័យធ្វើឱ្យការង្រៀបចាំឆេះការ មេរោគអេដស៊ីជីអេដស៊ីលើកទី ៤ (NSP IV)

ថែទិំង ខេមករ នាមឈោះ

រោងនីយដ្ឋានទូទៅបាសាកំទីន រដ្ឋបានឯកតែពេល

សូមគោរព

- ឯកឧត្តមនិងលោកដ៏ទារ ជាសមាជិកនិងសមាជិកក្រោមប្រើក្រារគោលនយោបាយ
  - លោកស្រី Marie-Odile Edmond អ្នកសំបស់រលអង្គការ UNAIDS ប្រចាំប្រទេសកម្មងារ
  - ឯកឧត្តម លោកដ៏ទារ លោក លោកស្រី ជាតំណាងក្រសួងមន្ទីរនៃស្ថាប័នកដរដ្ឋាក់បាល
  - លោក លោកស្រី ជាតំណាងដែលអភិវឌ្ឍន៍និងអង្គការសង្គមសុវត្ថិល
  - លោក លោកស្រី ជាតំណាងតំណាងប្រជាធិបតេយ្យដែលទទួលនឹងធនធានប៉ះពាល់នៃមេរោគអេដស៊និងជំនឿអេដស៊ន
  - លោក លោកស្រី និង ទីប្រើក្រាតិក្រាជេយោបល់ និង អ្នកដ៏នាញ្យ

ឯកឧត្តម លោក ជំទារ លោក លោកស្រី

នៅក្នុងកិច្ចប្រជាមួយលោក Steve Kraus នាយកប្រចាំតំបន់របស់អង្គភាព UNAIDS នៅក្នុងតំបន់អាសីនិជ្ជតំបន់ថាសីហ្មូកនាថ្វីទី៦ខែធ្នូឆ្នាំ២០១៥កន្លែងទៅ សម្រេចអនុមេញ-សេត្តិសេខោ និង សេខ នាយកន្លែងត្រួតពិនិត្យការងារក្នុងការប្រយុទ្ធប្រជាផ័ន្ធនឹងមេរោគអេដស៍ / ដំនើអេដស៍គឺជាការធ្វើដំឡើងប្រព័ន្ធដែលត្រូវបានប្រើបានដើម្បីប្រើបានប្រព័ន្ធឌីជីថាមពេលនៃក្រុងការប្រយុទ្ធប្រជាផ័ន្ធ គ្រប់គ្រសាទាប់រណ្ឌៈទាំងអស់នៅក្នុងប្រជាផ័ន្ធ សម្រេចសេខោ លោកបានគូសបញ្ចាក់ថា ចំពោះការងារនេះ យើងធ្វើការផ្តើមតបពីចុងដើម្បីរហូតដល់ក្នុងការ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅ ៩០% ក្នុងការធ្វើកែស្ថិកយោម ៩០% ក្នុងការព្យាពាលនិង ៩០% ក្នុងការកំចាត់មេរោគអេដស៍ នៅក្នុងខ្លួន យើងក្រោរការធ្វើការក្នុងប្រព័ន្ធ (inputs) ពីសំណាក់អ្នកមានការព្យូកិច្ច (duty bearers) និងជាតិសេសពីអ្នកដែលសិទ្ធិ(rights holders) ក្នុងការរៀបចំការផ្តើមតបទៅនឹងមេរោគអេដស៍ / ដំនើអេដស៍អោយជាតានានូវនិរន្តរការ (sustainability) សម្រាប់២០១៥-២០២០ក្នុងបរិបទនៃការអភិវឌ្ឍន៍លំទូលាយ (broad

អាមេរីកពីឆ្នាំ២០១៥ទៅឆ្នាំ២០១៧ ពសម្រាប់ចូលប្រជាជនមេភេទ ដែលសម្រាប់រួមចំណោកក្នុងការលើកតាំងនឹងទស្សនានរបស់មួលនិធីសកល (Global Fund Concept Note)។

3-ដោយមានការចិត្តសម្រាប់លើកដំឡូយគាំទ្រពីខាងក្រោមទេសនៅក្នុងប៊ូនានឆ្ល័យបានមុនុយនេះ យើងត្រូវដោយកចិត្តទុកដាក់សល់ការធ្វើឱ្យដែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយនិងពហិស៊ីយផ្តើយតបទៅនឹងមេរោគអេដស៊ិនជំនួយ (NSPIV) ស្រាលបានមុនបុន្ញមានយុទ្ធសាស្ត្រជាក់លាក់ជានុមន (lighter and more strategic) និងដោយផ្តាតជាសំខាន់ទៅលើការប្រើប្រាស់ធនធានដើម្បីសម្រចចាននូវលទ្ធផល និងជាតិសេសប្រើធនធានតិចដើម្បីអោយចានប្រយោជន៍ប្រើន (doing more with less)។ ដោយលើកសុតាងកន្លឹមកដើម្បីត្រូវការដើម្បីត្រូវចានគាំទ្រអនុភាពមនុនិសលមានគោលដៅជាក់លាក់មិនសូវដាទូលំទូលាយពេក។ ក្នុងនេះ យើងកំពុងក្រោជានានអោយមានភាពតម្លៃមុខុមនិយកម្ម និងការផ្តើកម្លាំងជាមួយនឹងវិស៊ីយពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនដូចខាងក្រោម:

- នៅលើវិស័យសុខភាព ដោយមានការរួមចំណែកជំនាញមានគុណភាព ខ្ពស់ភាពវិកាយនិងការទិន្នន័យបញ្ជីកម្មបច្ចេកទេសនិងភាពីពាក់ព័ន្ធឌាំងអស់រួមមានអង្គការសង្គមសិរិលចំនួន ប្រធាននឹងផែនដែនដល់ប៊ែនពាល់តូន្លឹះ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជីថិអេដស់សេវាស្ថ្បភ័ណិនកាមពេទ បាន ពីនិត្យនឹងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់មេរោគអេដស៊/ជីថិអេដស់នឹង ការបង្ហាញជីថិកាមពេទ និងថែទាំនៅក្នុងវិស័យសុខភាព បានឡើងប្រព័ន្ធគម្ពុជាអេក្រង់ និងថែទាំនៅក្នុងវិស័យសុខភាព ក្នុងការលើបបំបាត់ការឆ្លងមេរោគអេដស៊ថ្មីនៅកម្ពុជានឹងលើកកំពស់គុណភាពនៃការបង្ហាញថែទាំនិងផ្តល់សេវាព្យាបាល សម្រាប់មេរោគអេដស៊ជីថិអេដស៊ និងជីថិកាមពេទក្នុងវិស័យសុខភាព បានឡើងប្រព័ន្ធគម្ពុជាអេក្រង់

- នៅលើវិស័យធ្វើដោយប្រព័ន្ធដែលបានអំពីការសហការជាយុទ្ធសាស្ត្រជាមួយវិស័យនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដើម្បីរួមយប់ជាជន ដែលមិនបានចុះឡើងលើការងារបង្ហារការងារស្ថាប័នទិន្នន័យបទទាំងនេះតាត់បន្ថូយដែលបានការព្រឹងការគាំទ្រសេដ្ឋកិច្ចការដើរភាពនិងអាហារបញ្ជីមួយដើម្បីអាមេរិក បញ្ចប់ការងារបង្ហារការងារស្ថាប័នទិន្នន័យបទទាំងនេះមានអាជ្ញាប់ជាតិប្រយុទ្ធប្រចាំឆ្នាំគ្រឿងឆ្នាំនេះ ក្រសួងអប់រំយុវជននិងកីឡា ក្រសួងកិច្ចការនៅវិស័យការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាឌីវិស័យក្រសួងសង្គមកិច្ចអគិតយុទ្ធបន្ទុកសាធារណៈនិងយុវវិតិសម្បទា ក្រសួងក្រសួងមហាផ្ទៃ (ទាំងផ្ទៃកសន្តិសុខសាធារណៈនិងទាំងផ្ទៃកសិក្សាលម្អិត) ក្រសួងទាំនាក់ទំនងនិងក្រុមព្រឹត្តសភានិងអធិការកិច្ច ក្រសួងព័ត៌មានជាមីនា

ឯកឧត្តម លោកជំទារ លោក លោកស្រី

យឺរលើស្ថានភាពដូចដែលបានបង្ហាញខាងលើនៅថ្ងៃនេះ ខ្ញុំសូមឱ្យក្រសួងក្រសួងការងារ លោក លោកស្រី ធ្វើយដ្ឋល់មតិយោបល់បញ្ជាក់ពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តន៍ យុទ្ធសាស្ត្រទាំងប្រាំពីរនៃការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយនិងពហិស័យ ធ្វើយតបឡើងដែលមិនមែនប្រសិទ្ធភាព? តើមានឯកាសអ្នកដែលធ្វើយោបល់បញ្ជាក់ពីវឌ្ឍនភាពនៃការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយនិងពហិស័យនេះទេ?

នៅលើការវិភាគភាពយើងចង់ដឹងថាគីឡូកត្រាកំណត់ដែលត្រូវសំខាន់នៃការធ្វើយោបល់បញ្ជាក់ពីវឌ្ឍនភាព? តើអ្នកដែលធ្វើយោបល់បញ្ជាក់ពីវឌ្ឍនភាព? តើមានឯកាសអ្នកដែលធ្វើយោបល់បញ្ជាក់ពីវឌ្ឍនភាពនៃការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយនិងពហិស័យ? តើអនុកតមន់ប្រាកដជាមានប្រសិទ្ធភាពដើរប្រើទេ?

នៅលើការវិភាគការធ្វើយោបល់បញ្ជាក់ដឹងថាគីឡូកត្រាកំណត់ដែលដើរការបាន? តើអ្នកដែលមិនដែលមិនអាចដើរការបាន? តើមានអ្នកដែលលើងមានប្រសិទ្ធភាពឡាត្រូវកែវកែវ? អ្នកដែលយើងខកខាងមិនបានធ្វើ? អ្នកដែលគ្មានតែបន្ទុ? តើអ្នកដែលគ្រោរការព្រឹក?

តើអ្នកដែលតម្រូវអោយមានការតម្រង់ទីស?   តើមានអ្នកដែលគ្នាតែបង់បាល
លិខិនធ្វើឡើង? អ្នកដែលគ្នាដែលយើងធ្វើចង់ដើម្បី?

លើករាររៀបចំដែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយនិងពហុវិស័យកបទនេះ
មេភេទអេដស៍និងជីថិស៍អេដស៍លីកទី ៤(NSPIV)ដែលយើងចង់ឱ្យមានការចូលរួម
ចំណោកយើងសកម្មបស់ឯកឧត្តមលោកជំទារលោកលោកស្រីដើម្បីមបង្កើតចក្ខុ
វិស័យបេសកកម្មគោលដៅនិងរក្សាបំណងនៃដែនការនេះ(vision, the mission, the
goal and the objectives)។ យើងគ្នាចង់ចំណាត់ការបណ្តាញគោលដៅបស់យើងត្រូវ
បានកំណត់អោយកាន់តែច្បាស់ដែលបណ្តាញយើងដើម្បីអោយការគ្រប់គ្រងកាន់តែងាយ
ស្រួលនិងតាមដានយើងនឹងធ្វើយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូទៅទាំងអស់បានយល់ច្បាស់និងមានគី
សង្ឃឹមហើយពុំពេចចូលរួមសំចែកដែនការនោះ(By defining our goal more
clearly, by making it seem more manageable and less remote, we help all
people to see it, to draw hope from it, and to move irresistibly towards
it)។ យើងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាតិសេសក្តីការលើកជាសកម្មភាពអនុវត្តន៍យើងជាក់
ស្អែកនៅថ្ងៃកំណត់និងថ្ងៃកំព្យូទ័រដោយពិនិត្យការងារនៅក្នុងការងារ នៃទីស្តី
ការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៃរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនខ្លួនខ្លួន ឆ្នាំ
២០១៣កន្លែងទៅការយើងគ្នាដែលក្នុងរកិតិសាស្ត្រដើម្បីតាមដានលើករណីដែលបាន
រូបងងុតុតិចប្រព័ន្ធការងារនិងបណ្តាញតាមដានរបស់យើង។ សំខាន់ជាងនេះខ្លួន
ទំនួកចិត្តមានការងារនិងបណ្តាញតាមដានរបស់យើង។ សំខាន់ជាងនេះខ្លួន
ដល់ការរៀបចំគោលការណ៍(guiding principles)សម្រាប់ NSP IV នេះជាតិសេស
លើបិបទភាពជាម្មាស់ប្រទេសគណន៍យុវតាតទូទៅទិសនិងការចែករំលែកទុក្ខុល
ខុសត្រូវ (country ownership, mutual accountability and shared
responsibilities) ។

ឯកឧត្តម លោកជំទារ លោក លោកស្រី

ខ្លួនឯុមបង្ហាញជាបន្ទុននូវទស្សនកម្មទាំងសំខាន់មួយទៀតសម្រាប់ពិធានា "បន្ទាត់បាតរបស់យើង
បានចាប់ដើមជាយបន្ទាត់មុខបស់យើង(Our bottom line starts with our front line)"។
តើយូរនេះមាននីមួយៗនៅណា?   អត្ថន័យនៃយូរនេះគឺជាយើងមិនអាចសម្រេចបាននូវ

គោលដៅនៃ NSPIV ដោយគ្នានករកចំព្រឹត្តសកម្មធនធ្វើមុខដែលជាអ្នកស្ថេគ្រចិត្តនៅ
ថ្នាក់មូលដ្ឋានបានឡើយ។ ដូចនេះយើងគ្របានអ្នល់ជំនាញផ្លូវតាត់ដើម្បីធ្វើការជាមួយ
សហគមន៍ក្នុងគំរោងបង្ហារនិងថែទាំបន្ទូ Community Based Prevention Care and
Support (CBPCS) នៅតាមគំរោងគោលដៅទូទៅទាំងប្រទេស។ ដើម្បីធ្វើនាយកដ្ឋានសកម្មធនធ្វើមុខ
ប្រាកដជាបានទូទៅគំរោងមរយៈយើងគ្រប់ពីចំណុច។

1. យើងគូរធ្វើឱ្យប្រាកដជាប្រព័ន្ធការងារមូលដ្ឋានមានធនធ្វើនាយកដ្ឋានសកម្មធនធ្វើដោយការ
2. យើងគូរធ្វើឱ្យប្រាកដជាបណ្តាញអ្នកស្ថេគ្រចិត្តមានដំណើរការ

នៅលើការធ្វើឱ្យការធនធ្វើនាយកដ្ឋានសម្រាប់កម្រិតមូលដ្ឋាន ខ្លួនឯងជាបងកខត្តម
លោកដំទារ លោក លោកស្រី ថាកន្លែងមកក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដើរការរិះរាយ
និងវិសាទម្មជាការរាយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបម្រើបានបន្ទូកមូលនិធិ សម្រាប់ដោះ
ក្រោយបញ្ជាសង្គមដូចជាសុខភាពភ្នាយនិងកុមារ និងអនាម័យថ្នាក់យុទ្ធមានយោះ
នៅក្នុងធនធ្វើការរិះរាយកម្ពុជាតាំងរលើបទពិសោធន៍នេះអាជ្ញាប់ដោតិប្រយុទ្ធបែង
និងជីវិះអេដស់បានខិតខ្សោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធដើរក្នុងគំរោងមូលនិធិសកលអោយ
មានការប្រោមប្រើប្រាស់ការងារដែលចំណាត់មួយចំនួនសកម្មបញ្ហាលធនធ្វើនាយក
ការធ្វើយកបន្ទើមមេការអេដស់ / ជីវិះអេដស់ទៅក្នុងធនធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធផ្លូវតាត
ធនធ្វើការរិះរាយកម្ពុជាតាំងទាំង១៦២១នៅទូទៅទាំងប្រទេស
និងអាជ្ញាប់ប្រើប្រាស់មូលនិធិទាំងនេះដូចជាលិក្ខសារដែលគ្រប់គ្រងក្នុងក្នុងក្នុង

នៅលើការធ្វើឱ្យប្រាកដជាបណ្តាញអ្នកស្ថេគ្រចិត្តប្រាកដជាបានដំណើរការ ខ្លួនឯង
ជាបងកខត្តម លោកដំទារ លោក លោកស្រី ក្នុងកសិស្សរកត់និតតថ្មីប្រខ័ត្តថ្មីដែលធ្វើ
អោយបណ្តាញអ្នកស្ថេគ្រចិត្តសហគមន៍នៃកម្មវិធីជីវិះអេដស់កម្មវិធីជីវិះគ្រួសារ
កម្មវិធីជីវិះបេងបានចុះសំរួល និងធ្វើការយ៉ាងជិតស្ថិតមួយនឹងក្រុមគំនិតសុខភាព
តាមក្នុង (Village Health Support Group (VHSG))។ លើសពីនេះទៀតយើងគ្រប់
ការដើម្បីធ្វើឱ្យការធ្វើនាយកដ្ឋានសកម្មធនធ្វើក្នុងទាំងនេះធ្វើការជាមួយសកម្មធនធ្វើថែទាំសុខ
ភាពនៅថ្នាក់មណ្ឌលសុខភាព (Health Center) និងជាមួយដែលបង្ហាញក្នុងក្នុង
កុមារ (Women and Child Focal Point) នៅថ្នាក់យុទ្ធផ្លូវតាតដើរ។

មុនពេលបញ្ចប់ខ្លួនដើរការយកដាក់មុតមាំមាតិច្បាស់ទីតាំងខ្លួនប្រើប្រាស់យើងនៅក្នុងសិក្សា
សាលាតិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិស្តីពីការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្ថានភាពនិងការវិភាគការធ្វើយ
តបនិងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយ និងពហិស់យដ្ឋីយតបទៅនឹង
មេគោគអេដស់និងជំនួយអេដស់ (NSP IV) នៅថ្ងៃនេះនឹងរៀបចំណាកដ្ឋាយដល់ប្រជាធិបតេយ្យ
បំផុតនៃអោយទទួលបានសុខភាពណូប្រសើរ ដែលបច្ចុប្បន្នភាពទទួលបានដលជល
ប្រយោជន៍នៃកំណែនៃសេដ្ឋកិច្ចបេសប្រទេសនិងជួយអោយភាគតាមទាន់ក្រុមដទៃទៀត
ខណៈពេលដែលសមត្ថភាពជលិតកម្មនិងឱកាសស្មើរកការងារកាន់តែធ្វើឡើងអោយណូ
ប្រសើរឡើងជាលំដាប់។

ខ្លួនឯមជ្ជាន់សំណារគុណាងកខត្តមលោកជំទារលោកលោកស្រីដែលបានចូលរួមចំណាកក្នុង
ជំណែរការពិគ្រោះយោបល់ជំនានសារ៖សំខាន់នេះ។ ខ្លួនឯមលើកសំណ្ងាមពរអោយការ
ពិភាក្សាមានភាពជុលជុលស្តីនិងដើម្បីអោយការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្ថានភាពនិងការវិភាគការ
ធ្វើយតប និងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយនិងពហិស់យដ្ឋីយតបទៅ
នឹងមេគោគអេដស់និងជំនួយអេដស់ (NSP IV) ទទួលបានដោតជីយយ៉ាងត្រចេះត្រចង់។

ខ្លួនឯមជ្ជាន់ការចូលរួមនិងការយុទ្ធសាស្ត្រជីត្តដែលបានបង្កើតពីសិក្សាសាលាតិគ្រោះយោបល់
នេះនឹងជួយយើងសកម្មក្នុងការវិនិយោគជនបានរបស់យើងដើម្បីរៀបចំណាករៀងសម្រាប់
ការរៀបចំ NSP IV មួយដែលសមរម្យនិងទទួលយកបាន។ លើសពីនេះទៅទៀតដើម្បី
តាំងទ្រដល់កំណែទម្រង់សុំជីវិតក្នុងវិស់យោបាយណាមេរោង នៅកន្លែងរដ្ឋាភិបាលកំពុងជាការលើក
កម្មសំគាល់នៃយុវការពស់ខ្លួននិងអភិបាលកំចួលខ្លាង ខ្លួនឯមអោយអ្នកមានភាពពួកគិច
និងអ្នកមានសិទ្ធិ (Duty Bearers and as Right Holders) ធ្វើការរួមគ្នានៅក្នុងសិក្សាសាលា
នេះដើម្បីលើកពីតាមដានទៀតរួមគ្នាលើករើកចំនើនត្រូវៗទៅកាន់ការសំចែកជាលំដាប់
នៅក្នុងតំបន់ការងាររបស់ឯកខត្តមលោកជំទារលោកលោកស្រីដ្ឋាច់ប្រការនេះនឹងធានា
នូវវឌ្ឍនភាពត្រូវៗទៅកាន់គោលដៅ 90-90-90 របស់យើង។

ខ្លួនឯមជ្ជាន់ពន្លេកខត្តមលោកជំទារលោកលោកស្រី និងអ្នកចូលរួមទាំងអស់នូវពុទ្ធទទាំង
ប្រព័ន្ធប្រការគិតអាយុ៖ណ្ឌោះសុខ៖ពល៖កុំបិះឆ្លាងយ៉ែតទៀតឡើយ។ ខ្លួនឯមប្រកាសបើកសិក្សាសាលា
ពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិស្តីពីការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្ថានភាពនិងការវិភាគការធ្វើយតប និង

ការរៀបចំនៃការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិទូលំទូលាយនិងពហុស៊យ
អេដស៍និងជីវិអេដស៍ (NSP IV) ចាប់ពីពេលនេះតទៅ

ធ្វើយកបទទៅនឹងមេភាព

សូមអរគុណ!